

РЕЗИОМЕТА

на публикациите на Генка Феодорова Мозжухина

по обявен конкурс за заемане на академичната длъжност „главен асистент” по професионално направление 3.6. Право, научна специалност Римско частно право, обнародван в ДВ, бр. 69 от 16.08.2024 г.

SUMMARIES

of publications of Ghenka Feodorova Mozzhuhina

for the announced competition to occupy an academic position “assistant lecturer” in professional direction 3.6. Law, scientific specialty Roman private law, published in Official gazette, no. 69/16.08.2024

I. Статии и студии, индексирани в други международни бази данни с научна информация, публикувани в научни списания

Articles and studies indexed in other international databases of scientific information, published in scientific journals

1. Mozzhuhina, G., *Hetera (ἑταῖρα), meretrix – tra professione e sensualità*. Ius Antiquum, Древнее право, 2013, 1 (26), с. 93-106, ISSN: 2309-4567 (Print)
Мозжухина, Г. *Хетера (ἑταῖρα), меретрикс – между професията и душевността*. Ius Antiquum, Древнее право, 2013, 1 (26), с. 93-106, ISSN: 2309-4567 (Print)

Резюме

Проституцията била утвърдена практика в целия древен свят, но с различна морална оценка. Можем да споменем практиката на ἑταῖραι в Древна Гърция и на т.нар. *meretrices* в Древен Рим. В източниците откриваме доказателства, че хетерите били доста популярни и сред аристокрацията (философът Сократ, македонският цар Димитър, философът Кратет, Юстиниан I).

В Рим имало някои ограничения за *meretrices* – *Lex Iulia municipalis*, *Lex Iulia de maritandis ordinibus*, *Lex Papia Poppaea*. Въпреки това ἑταῖραι и *meretrices* получавали законно възнаграждение за услугите си. Улпиан в своя коментар *ad Edictum perpetuum* засяга темата за *condictio ob turpam causam*. Неморалният акт е само за прехвърлителя, но не и за проститутката, защото тя вече е проститутка. За всяка услуга човек трябва да очаква съответното възнаграждение. Въпреки че дейността на *meretrices* е нечестна, те, както и всички останали граждани, също биха могли да получават дарения. В Гърция, от друга страна, не се споменава за никаква незаконност или неморалност: *meretrix* не е била порицавана, така че нейното възнаграждение обикновено е било приемано от обществото.

За *meretrix* и хетерите животът бил търговия. От друга страна, тази дейност ги отдалечавала от модела за живот, според който жената трябва да бъде майка и домакиня. Следователно личността на проститутката е била социален персонаж, като маска на нейната индивидуалност.

1. Mozzhuhina, G., *Hetera (ἑταῖρα), meretrix – tra professione e sensualità*. Ius Antiquum, Древнее право, 2013, 1 (26), с. 93-106, ISSN: 2309-4567 (Print)
Mozzhuhina, G., *Hetera (ἑταῖρα), meretrix – between profession and sensuality*. Ius Antiquum, Древнее право, 2013, 1 (26), p. 93-106, ISSN: 2309-4567 (Print)

Summary

Prostitution was a well-established practice throughout the ancient world, but with a different moral evaluation. We may mention the practice of ἑταῖραι in ancient Greece and of so-called *meretrices* in ancient Rome. In the sources we find evidence that heteri were also quite popular among the aristocracy (the philosopher Socrates, the Macedonian king Demetrius, the philosopher Cratetes, Justinian I).

In Rome there were some restrictions on *meretrices* – *Lex Iulia municipalis*, *Lex Iulia de maritandis ordinibus*, *Lex Papia Poppaea*. However, ἑταῖραι and *meretrices* received legal remuneration for their services. Ulpian, in his commentum *ad Edictum perpetuum*, touches on the subject of *condictio ob turpam causam*. The immoral act is only for the transferor, but not for the prostitute, because she is already a prostitute. For every service one must expect a corresponding remuneration. Although the activity of *meretrices* is dishonest, they, like all other citizens, could also receive donations. In Greece, on the other hand, there is no mention of any illegality or immorality: the *meretrix* was not censured, so her remuneration was generally accepted by society.

For the *meretrix* and the hetera, life was a trade. On the other hand, this activity took them away from the model of life according to which a woman should be a mother and a housewife. The persona of the prostitute was therefore a social persona, a mask of her individuality.

2. Мозжухина, Г., *Съпоставка между фидуцията и тръста – гражданскоправни аспекти*. Научни трудове на Института за държавата и правото, Актуални правни проблеми. 2016, том XIV, с. 139–152, ISSN: 1314-6459 (Print)

Резюме

Фидуциарните сделки са определяни като еквивалент на англо-саксонския тръст. Доколкото и двата института намират уредба в съвременните законодателства, от значение е въпросът дали в действителност са идентични. В доклада е направен анализ и сравнение на основните им правни характеристики.

2. Mozzhuhina, G., *Comparison between the fiducia and the trust – civil law aspects*. Scientific works of the Institute for the State and the Law, Current Legal Problems. 2016, vol. XIV, p. 139–152, ISSN: 1314-6459 (Print)

Summary

The fiduciary contracts are defined as an Anglo-Saxon trust. As far as the both institutions are regulated by the modern legislations, the question if they are really identical is important. In the given paper is done an analysis and comparison of their main legal characteristics.

3. Мозжухина, Г., *Терминът „фидуция“ и различните форми на института в римското право*. Aurea Iuris Romani, 2021, бр. 3, с. 101–119, ISSN (online): 2603-3445

Резюме

Терминът „фидуция“ се открива сравнително рано в историята на правото, още от времето на архаичния период на римското право. Той се оформя около определени социални практики с формален, прехвърлителен елемент, и неформална уговорка за връщане на определена вещь или право или съвкупност от вещи между частни лица или публични общности. Постепенно, в хода на историческото развитие, фидуцията е придобила и самостоятелна правна защита, приложима към широк кръг от отношения в гражданското право: лично, семейно, наследствено и облигационно.

3. Mozzhuhina, G., *The term “fiducia” and the various forms of the Institute in Roman law*. Aurea Iuris Romani, 2021, vol. 3, p. 101–119, ISSN (online): 2603-3445

Summary

The term “fiducia” was discovered relatively early in the history of law, dating back to the archaic period of Roman law. It is formed around certain social practices with a formal, transferable element, and an informal agreement for the return of a certain thing or right or a set of things between private individuals or public communities. Gradually, in the course of historical development, the fiducia also acquired an independent legal protection, applicable to a wide range of relations in civil law: personal, family, inheritance and obligation.

II. Доклади, публикувани в сборници от научни конференции

Papers published in proceedings of scientific conferences

1. Мозжухина, Г., *Общ преглед на фидуциарните сделки в българското и италианското законодателство*. Проблеми на законодателството и правоприлагането, свързани с развитието на бизнеса в Република България и Европа. София: ИК-УНСС, 2015, т. 1, с. 292-296, ISBN: 978-954-644-738-8

Резюме

Настоящият доклад има за цел да направи сравнение между българското и италианското законодателство и да представи общ преглед на уредбата на института на fiducia-та (фидуциарните сделки), познат от Римското частно право.

Макар да не дават легална дефиниция, законодателствата на двете държави не предвиждат и изрична забрана за сключването на фидуциарни сделки. От своя страна, използването на конструкцията на последните за уреждане на отношения между правните субекти не е изолирано явление в гражданския оборот.

С приемането на Закона за договорите за финансово обезпечение българският законодател въведе в чл. 2, ал. 3 института на прехвърлителния договор. В

италианската правна доктрина съществува мнение, че с art. 2645 от Codice civile е намерил пряко приложение институтът на тръста.

И двете законодателства са въвели правилото на *lex commissoria* (с изключение на чл. 333 от Търговския закон и чл. 16 от ЗДФО), но въпреки него могат да се открият разрешения, които реално да доведат до последиците, които се преследват със сключването на фидуциарните сделки.

1. Mozzhuhina, G., *Survey of the fiduciary contracts in Bulgarian and Italian legislation*. Issues of legislation and law enforcement related to business development in Bulgaria and Europe. Sofia: UNWE, 2015, vol. 1, p. 292-296, ISBN: 978-954-644-738-8

Summary

The present paper has the object to compare the Bulgarian and the Italian legislation and to survey the institute of fiducia (fiduciary contracts), known from the Romal private law.

Although the both legislations do not give a legal definition for the fiducia they also do not provide explicit prohibition for its conclusion. But the use of the fiduciary contracts' construction for arrangement the relationships between subjects is not isolated phenomenon in the practice.

The Bulgarian legislator introduce in art. 2 (3) of the Financial Collateral Arrangements Act (FCAA) the institute of the title transfer financial collateral arrangement. There is an opinion in the Italian legal doctrine that the institute of the trust has a direct application with the art. 2645, Codice civile.

The both legislation have been introduced the rule of *lex commissoria* (with the exception of art. 333, Commercial Law and art. 16, FCAA), but despite that could be found settlements to lead to the consequences pursued with the conclusion of the fiduciary contracts.

2. Мозжухина, Г., *Фидуциарните сделки като способ за осигуряване на интересите на гражданите и интензивността на оборота*. Върховенството на закона – предпоставка за развитие на бизнеса и за икономически растеж. София: ИК-УНСС, 2016, с. 164-171, ISBN: 978-954-644-848-4

Резюме

Настоящият доклад има за цел да покаже една друга употреба на фидуциарните сделки, различна от използваната за обезпечаване вземането на кредитора. Израз на тази употреба е преди всичко римскоправната *fiducia cum amico* и целите, преследвани с нея. Чрез използването ѝ не би се стигнало до опасност от заобикаляне на закона, дори напротив – би се гарантирало запазването на правата и интересите на гражданите. Това, от своя страна, би спомогнало за повишаване интензивността на оборота.

2. Mozzhuhina, G., *Fiduciary contracts as a manner for insurance the citizens' interests and turnover intensity*. The rule of law - a prerequisite for business development and economic growth. Sofia: UNWE, 2016, p. 164-171, ISBN: 978-954-644-848-4

Summary

The present paper has the object to point some other usage of the fiduciary contracts, different from this one used for secure the creditor's claim. Sign of this usage is above all things the Roman law *fiducia cum amico* and the tasks that are pursued with it. By its using would not be come to the risk of eluding the law, but on the contrary this would guarantee the insurance the citizens' rights and interests. This, in turn, would help for the turnover intensity.

3. Мозжухина, Г., *Някои въпроси относно правния характер на фидуцията*. Сборник научни трудове: XXV Международна научна конференция за млади учени '2016. София: „Авангард Прима“, 2016, с. 40–46, ISBN: 978-619-160-680-1

Резюме

В днешно време римскоправният институт на фидуцията придобива значение не само за Common law, където се счита, че фидуцията е представена от тръста. На 01.07.1985 г. в Хага е подписана, а след това и ратифицирана от някои държави от континенталната правна система, Конвенцията за приложимото право към тръстовете и тяхното признаване. Това, както и фактът, че все повече европейски държави уреждат фидуцията в своите законодателства, провокира интереса в настоящата статия да бъдат разгледани някои въпроси за фидуцията в българската правна теория.

3. Mozzhuhina, G., *Some questions concerning the legal nature of the fiducia*. Scientific works collection: XXV International conference for young scientists '2016. Sofia: Avangard Prima, 2016, p. 40–46, ISBN: 978-619-160-680-1

Summary

Nowadays the Roman law institute of fiducia attains an importance not only for the Common law where it is considered that the fiducia is represented by the trust. On 01.07.1985 at The Hague is signed and after that ratified by some countries from the Civil law legal system the Convention on the law applicable to trusts and on their recognition. This and the fact that more European countries lay down the fiducia in their legislatures, provoked the interest in the present paper to be examined some issues about the fiducia in Bulgarian legal theory.

4. Mozzhukhina, G., *Su alcuni problemi della fiducia e furtum fiduciae nel testo di Ulpiano D. 47.2.14.6*. Roma Hukuku ve Güncellik. Istanbul: Seçkin, 2017, p. 133-140, ISBN: 978-975-02-4222-9

Мозжухина, Г., *Относно някои въпроси на фидуцията и furtum fiduciae в текста на Улпиан D. 47.2.14.6*. Roma Hukuku ve Güncellik. Istanbul: Seçkin, 2017, p. 133-140, ISBN: 978-975-02-4222-9

Резюме

Обект на изследване в настоящата статия е текстът на римския юрист от II в. сл. Хр. Улпиан от 29-та книга към Сабин, поместен в 47-ма книга на Дигестите – D. 47.2.14.6. Компилаторите от времето на император Юстиниан I цитират текста в

главата, озаглавена „*De furtis*“. В 29-та книга към Сабин Улпиан разглежда няколко казуса, давайки разрешение за това в различни случаи кой има право да предяви *actio furti* и кой – не.

4. Mozzhukhina, G., *Su alcuni problemi della fiducia e furtum fiduciae nel testo di Ulpiano D. 47.2.14.6*. Roma Hukuku ve Güncellik. Istanbul: Seçkin, 2017, p. 133-140, ISBN: 978-975-02-4222-9

Mozzhuhina, G., *On some questions of fiducia and furtum fiduciae in the Ulpian text D. 47.2.14.6*. Roma Hukuku ve Güncellik. Istanbul: Seçkin, 2017, p. 133-140, ISBN: 978-975-02-4222-9

Summary

The object of study in this article is the text of the Roman jurist of the 2nd century AD. Chr. Ulpian from the 29th book to Sabinus, placed in the 47th book of the Digest - D. 47.2.14.6. The compilers of the time of Emperor Justinian I quote the text in the chapter entitled "*De furtis*". In the 29th book to Sabinus Ulpian discusses several cases, giving permission for who has the right to claim *actio furti* and who does not in different cases.

5. Мозжухина, Г., *Фидуциарните сделки в контекста на недействителните съглашения по чл. 152 от ЗЗД*. Актуални въпроси на частното право. Сборник с доклади в чест на 95-годишнината на проф. д-р Емил Георгиев. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2018, с. 273-285, ISBN: 978-954-07-4468-1

Резюме

Българската правна доктрина традиционно поставя фидуциарните сделки сред видовете сделки по нашето право. Макар и без изрична уредба, по общо мнение те са допустими, доколкото с тях не се цели заобикаляне на закона. Съдебната практика рядко е имала повод да се занимае с тях, вероятно поради особената им правна характеристика и сложна структура. В последните години обаче се очертава тенденция фидуциарните сделки да се определят като сделки, чиято цел е да заобиколи забраната на чл. 152 от ЗЗД кредиторът да се удовлетвори по начин, различен от установения в закона. В статията е направен анализ, от една страна на фидуциарните сделки, като са изведени основните им характеристики и са посочени различните им видове, а от друга страна, са изследвани двете хипотези на недействителни съглашения по чл. 152 от ЗЗД, за да се направи извод дали с фидуциарните сделки би могъл да се постигне забраненият с тази разпоредба резултат и така да се заобиколи забраняващата норма.

5. Mozzhuhina, G., *Fiduciary transactions in the context of invalid agreements under Article 152 of AOC*. Current issues of private law. Collection of papers in honour of the 95th anniversary of prof. PhD Emil Georgiev. Sofia: University Press "St. Kliment Ohridski", 2018, p. 273-285, ISBN: 978-954-07-4468-1

Summary

Traditionally the Bulgarian legal doctrine puts the fiduciary contracts among the types of contracts in our law. Although there is no explicit regulation for them, the common opinion is that these contracts are admissible as far as they do not meant to evade the law. The jurisprudence rarely had an occasion to deal with them, probably because of their special legal characteristic and complicated structure. Recently there is a tendency the fiduciary contracts to be defined as contracts to evade the prohibition of art. 152 of the Act for the obligations and contracts (AOC) to satisfy the creditor in a way different from the one provided by the law. The given paper analyses on one hand the fiduciary contracts bringing out their fundamental characteristics and their types, and on the other hand are analyzed the two hypotheses of nullity agreements of art. 152 of AOC in order to be drawn a conclusion if it would be possible to be done the prohibited result by the fiduciary contracts and thus to be evaded the legal regulation.

6. Мозжухина, Г., *Правно значение на римската fides*. Годишник за правни и исторически проучвания *Studia Iuridico–historica*, Правно-исторически факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград, кн. 6, година VI, 2017, с. 24-32, ISSN: 1314-9296

Резюме

Според една от съвременните теории за правния характер на фидуциарните договори, наречена „негативна“, доверието е само мотив за сключването им и като такъв няма правна сила да създаде правоотношение между субектите. Въз основа на това разбиране в статията се разглеждат етапите в развитието на значението на *fides*-а в роимското право, за да се разграничи от съвременното разбиране за него. В резултат на този анализ се установява, че негативната теория се основава на архаичното разбиране за доверието, но без да отчита развитието на значението на *fides* както в римското право, така и днес.

6. Mozzhuhina, G., *Legal importance of the roman fides*. Annual of Legal and Historical Studies *STUDIA IURIDICO–HISTORICA*, Edition of Faculty of Law and History, South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad, No 6, year VI, 2017, p. 24-32, ISSN: 1314-9296

Summary

According to one of the contemporary theories about the legal character of the fiduciary contracts, called “negative”, the trust is only a motive for their conclusion and as such it has no legal force to create legal relationship between subjects. Based on this understanding, the paper examines the stages in the development of the importance of *fides* in Roman law in order to distinguish it from the contemporary understanding of it. As a result of this analysis, it is found that the negative theory is based on the archaic understanding of trust, but without taking into account the development of the importance of *fides* in both Roman law and today.

7. Мозжухина, Г., *Искът по чл. 19, ал. 3 от ЗЗД като механизъм за защита на фидуцианта*. Сборник научни изследвания в памет на доц. д-р Кристиан Таков.

София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, 2019, с. 278-290, ISBN: 978-954-07-4746-0

Резюме

Оскъдността на позитивноправната уредба на фидуциарните сделки, от една страна, и свободата на правните субекти при уреждането на отношенията помежду им, която този тип сделки дават, залегнала като основен принцип в гражданското право, от друга, обуславят поставянето на не малко въпроси, свързани с правната им природа. Сред тях е и защитата, която има на разположение фидуциантът, в случай че фидуциарът не изпълни задължението си, поето с фидуциарната уговорка, и конкретно дали искът по чл. 19, ал. 3 от ЗЗД е приложим. За да бъде подложен на анализ този въпрос обаче, следва да се изясни преди това особената структура на фидуциарните сделки, както и различното съдържание, което може да има задължението на фидуциара.

7. Mozzhuhina, G., *The claim under Art. 19, para. 3 of AOC as a mechanism for the protection of the fiduciant*. Collection of scientific works in memory of assoc. prof. PhD Kristian Takov. Sofia: University Press "St. Kliment Ohridski", 2019, p. 278-290, ISBN: 978-954-07-4746-0

Summary

The scarcity of the positive legal regulation of fiduciary transactions, on the one hand, and the freedom of legal entities in settling their relations, which this type of transactions gives, enshrined as a basic principle in civil law, on the other hand, determine the raising of not a few questions related to their legal nature. Among them is the protection available to the fiduciary in the event that the fiduciary fails to fulfil the obligation assumed by the fiduciary arrangement, and specifically whether the claim under Art. 19 para. 3 of AOC is applicable. In order to analyse this question, however, the particular structure of fiduciary transactions and the different content that the fiduciary's obligation may have must first be clarified.

8. Мозжухина, Г., *Атипичната кауза на фидуциарните сделки и тяхната допустимост по българското право*. „100 ГОДИНИ УНСС – 100 ГОДИНИ ПРАВО В УНСС”, том I – История, теория и развитие на правото. Актуални проблеми на частното и международното право. София: ИК-УНСС, 2021, с. 243-257, ISBN: 978-619-232-437-7

Резюме

Един от основните въпроси, който се поставя при изследване проблематиката за допустимостта на фидуциарните сделки по българското право, е този, свързан с тяхната кауза. Изхождайки от становището, че каузите при транслативните сделки са *numerus clausus*, някои автори приемат, че фидуциарните сделки не биха могли да бъдат валиден способ за прехвърляне на права. В настоящата статия ще бъдат обсъдени аргументите за атипичния, но все пак допустим по българското право, характер на каузата при фидуциарните сделки.

8. Mozzhuhina, G., *The atypical causa of fiduciary contracts and their admissibility under Bulgarian law*. "100 YEARS OF UNWE - 100 YEARS OF LAW AT UNWE", Volume I - History, Theory and Development of Law. Current Issues in Private and International Law. Sofia: UNWE, 2021, p. 243-257, ISBN: 978-619-232-437-7

Summary

One of the main questions raised in the study of the admissibility of fiduciary contracts under Bulgarian law is that related to their causa. Based on the view that the causes of the contracts that transfer rights are *numerus clausus*, some authors assume that fiduciary contracts could not be a valid way to transfer rights. The present paper will discuss the arguments for the atypical, but still acceptable under Bulgarian law, nature of the causa in fiduciary contracts.